

konoplan

induplati

glasilo delovne organizacije

induplati jarše

LETO XXVIII.

DECEMBER 1980

Zeleni gozdovi, bistre reke, visoke zasnežene gore, zeleni pašniki, žuboreči potočki ...

O tvojih lepotah pišejo pesniki, pisatelji.

Gledam skozi okno in opazujem Kamniške planine. Sonce še zadnjič pošlje svoje žarke na zemljo in zaide za vrhove gora, ki še vedno žare. Dan ugaša.

*Vsem sodelavkam in sodelavcem želimo
srečno, zdravo in uspešno leto 1981*

Samoupravni organi
Družbenopolitične organizacije
Vodstvo podjetja
Uredništvo Konoplana

Težave so tudi gibalo razvoja

Ob zaključku leta smo se obrnili na tov. direktorja, dipl. ing. Sreča Berganta in ga zaprosili za razgovor. Razgovor smo zasnovali v okviru treh osnovnih vsebinskih področij, in sicer:

1. Letos slavimo 30. obletnico samoupravljanja. Zato smo prosili tov. direktorja, da nam oriše razvoj delovne organizacije in še posebej samoupravljanja v njej v tem preteklem obdobju, in sicer še posebej iz razloga, ker je letos tudi sam slavil svoj 30. delovni jubilej v INDUPLATI.

Direktor — dipl. ing. Sreča Bergant

2. V zadnjem obdobju, še posebej pa letos najpomembneje opredeljujejo naše gospodarjenje stabilizacijska prizadevanja. Zanimalo nas je, kako se odražajo učinki stabilizacijskih ukrepov na poslovanje INDUPLATI in katere so naše najbolj bistvene naloge v tem obdobju.

3. Nahajamo se pred novim srednjeročnim obdobjem, zaradi česar letos poteka tudi intenzivna aktivnost na področju pripravljanja in sprejemanja srednjeročnih planskih dokumentov za obdobje 1981—1985. V tej zvezi so nas zanimala predvsem razvojne usmeritve INDUPLATI, tj., kakšen proizvodno poslovni program in kakšna investicijska in kadrovska politika naj bi v prihodnosti določale našo podobo in usmerjale naše vsakodnevne praktične odločitve.

Tovariš direktor nam je na naša vprašanja odgovoril takole:

Ce se ozrem na preteklih 30 let INDUPLATI in svojega dela v naši delovni organizaciji, potem moram reči, da je bilo to v resnici 30 let dela in borbe, in sicer tako na področju razvoja tehnologije in delovnih pogojev, kakor tudi na področju samoupravljanja. Če primerjam to preteklo obdobje s tem, kar danes doživljamo, potem lahko rečem, da so bile v vsem tem obdobju — enako kot danes — vedno prisotne težave; prav tako smo se srečevali s problemi pomanjkanja surovin, zadostnega števila ustreznih delavcev,

potrebnih sredstev, še posebej deviz. Prav vsi ti problemi so bili vselej v bistvu tudi gibalo razvoja, saj sredi spopadov z njimi ni bilo nikoli prostora za samozadovoljstvo, za mišljenje, da poteka vse v redu, marveč je bila na vsakem koraku prisotna spodbuda za izboljšanje našega dela. Če npr. ne bi bila takrat problematična predilnica lanu in konoplje, prav gotovo ne bi prišlo do tistih velikih sprememb v naši proizvodnji, tj. njene preusmeritve na sintetično surovinsko podlago. Podoben položaj je tudi danes: če se ne bi znašli pred tako velikim problemom nujnosti deviznega pokrivanja dobav potrebnih repromaterialov, se prav gotovo ne bi v takšnem obsegu preusmerili v izvoz.

Lahko rečem, da sta razvoj naše tehnologije, delovnega programa in pogojev dela ter razvoj samoupravljanja v naši delovni organizaciji potekala sočasno, tako rekoč z roko v roki. Razvoj samoupravnih odnosov je pogojeval tehnološki napredek, ta pa spet nove oblike samoupravne organiziranosti. Pri tem moram poudariti, da se je vselej s tistimi težavami, na katere smo naleteli — poleg mojih sodelavcev in mene — ukvarjal kolektiv. Samoupravljanje se namreč ni razvijalo le v vsebini in postopkih sprejemanja samoupravnih odločitev, v oblikovanju samoupravnih organov, še posebej delavskih svetov, razvoju in krepitevi neposrednega odločanja ali na področju razvoja organizacijskih oblik, predvsem doslednega organiziranja TOZD; razvoj samoupravljanja je še posebej bistven na področju spreminjanja miselnosti ljudi, njihovega osveščanja, da se poleg pravic zavedajo tudi svojih samoupravnih in delovnih dolžnosti. Lahko rečem, da se je v tem smislu že razvila neka določena kultura, samodisciplina — čeprav je seveda tudi res, da še vedno obstajajo posamezni ekscesni pojavi, izjeme. Takšne pojave morajo ljudje — samoupravljalci sami med seboj reševati, še posebej, kadar gre za vprašanja zagotovitve ustrezne kvalitete dela in proizvodnje. Eno največjih zadovoljstev mi pomeni, da sem v vseh 30 letih dela vedno sodeloval s kolektivom, z vsemi sodelavci. V tem času smo dosegli odnose pravega medsebojnega spoštovanja, tj. da delavec spoštuje sodelavca, ne glede na delovno mesto; to pa je po mojem mnenju eden od zelo pomembnih ciljev pravilno razumljenega samoupravljanja.

Sedanje stabilizacijsko obdobje nas v INDUPLATI ni presenetilo. Predvsem tudi v preteklosti nikoli nismo ravnali potratno, marveč smo se vselej gibal v okvirih dobrega

gospodarjenja. Res pa je, da smo bili zaradi pogostih administrativnih ukrepov večkrat ovirani pri našem delu. Stabilizacijsko politiko smo tudi zelo jasno in ostro začrtali v našem srednjeročnem programu, katerega osnovne postavke so: okrepiti materialno bazo, obdržati standard delavcev in razviti kar najvišjo tehnologijo.

Razvojne možnosti INDUPLATI so zelo velike. Predvsem so še neizkoriščene možnosti na področju težke konfekcije in taborne opreme. Lahko rečemo, da nas pri uresničevanju teh možnosti čas že malo prehitava, saj ne moremo razviti vseh tistih proizvodov, ki jih od nas tržišče zahteva. Vzporedno z razvojem konfekcije pa mora teči tudi razvoj proizvodnje ustreznih tkanin.

Naš program je kapitalno intenziven proizvodnja, kar pa konkretno pomeni, da moramo več narediti z manj delavci. To pa lahko dosežemo le z ustrezno organizacijo dela in tehnologije, kar ni in ne sme biti samo fraza, ampak stvarna naloga in razmišljanje vsakega člana kolektiva. Ko dnevno prevzemamo vedno večje izvozne obveznosti, smo k takšnemu razmišljanju neposredno prisiljeni: s tem namreč prevzemamo tudi ustrezno tujo tehnologijo in z njo tudi njihove izdelavne čase. Pri tem pa moramo vedeti, da je vse to dejansko v prid nas samih. Pri naši izvozni aktivnosti je naš cilj, da izvažamo čim bolj dodelane, tj. predvsem končne izdelke, ki vsebujejo kar največ našega lastnega dela. Prizadevati si moramo tudi, da bomo izvažali lastno tehnologijo, tehnologijo, ki smo jo sami razvili, kar smo v posameznih panogah tudi že dosigli. Pri vseh zunanjetrgovinskih poslih se moramo še mnogo bolj angažirati kot doslej, zlasti glede kvalitete in izdobjnih rokov. Pri tem je treba še posebej poudariti, da je doseganje čim boljšega izvoza za nas nujnost predvsem tudi zaradi možnosti nabave prepotrebnih repromaterialov. Na tem področju so nastale strašne težave, ki pa jih lahko rešujemo le sami. Poleg reševanja tega problema z večjo izvozno usmerjenostjo bo treba iskati rešitve tudi z bolj tesnim dohodkovnim povezovanjem s proizvajalci surovin, tj. našo materialno bazo. Za vse to pa so danes potrebna devizna sredstva.

Seveda pa ne smemo zanemariti domačega tržišča. Okrepiti moramo našo predstavniško mrežo in še hitreje širiti našo maloprodajno mrežo na tistih področjih, kjer smatramo, da moramo biti bolj prisotni kot doslej.

(Nadaljevanje na 3. strani)

Težave so tudi gibalo razvoja

(Nadaljevanje z 2. strani)

Tudi srednjeročno ne načrtujemo skrčenja našega proizvodnega proizvodnega programa, ki je sicer resda sorazmerno pester. Mi nismo proizvajalci velikih serij proizvodov, marveč imamo mnogo bolj specializirane proizvode za določene vrste kupcev. Kljub temu se nam ni bati konkurence, tudi ne na področju proizvodnje zaves. Te proizvodnje tudi v perspektivi ne nameravamo opustiti, čeprav je ne mislimo širiti; prizadevati pa si moramo, da bomo še naprej imeli vrhunsko kreacijo. Dosedanja priznanja, ki jih je prejel Induplati, dokazujejo, da imamo takšno kreacijo. Naša proizvodnja je tako rekoč butik za zaves. To usmeritev moramo še bolj razvijati, kar tudi ustreza našemu konceptu: ne povečevati količinske proizvodnje, pač pa nenehno dvigati njeno kvaliteto in kreativno raven. Konkurence, ki je na tem področju zelo velika, nas ni strah, saj imamo tradicijo — smo eden prvih proizvajalcev tovrstnih sintetičnih zaves pri nas. Tradicija pa tudi kaj velja.

Specializiranost in pestrost našega proizvodnega programa je naša dobro pretehtana usmeritev. Prav takšna usmeritev nas je že večkrat reševala. Če so nastopile težave pri proizvodnji ali prodaji določene vrste proizvodov, smo se lahko zelo hitro prilagodili in preusmerili na drugo vrsto. Če danes kupcem pada kupna moč, se tako lahko tudi preusmerjamo v proizvodnjo za reprodukcijo.

Seveda pa moramo pretehtati vselej, do kam lahko gremo pri tej naši specializirani proizvodni usmerjenosti, tj. ali bomo naredili posamezen proizvod ali ne (kar velja še prav posebej pri težki konfekciji). Naš

proizvodni program na področju težke konfekcije je trdno določen v naslednjem srednjeročnem obdobju za tri osnovne usmeritve oz. vrste proizvodov:

- zračne hale in veliki skladišni šotori (koridorji),
- kontejnerji,
- cerade in blazine za telovadnice.

Na področju težke konfekcije konkurence zaenkrat ni čutiti, ker je odjem s strani kupcev tako velik. Seveda pa utegnemo konkurenco čutiti kasneje. Zato moramo biti z razvojem vedno za korak naprej — in to tudi danes smo. Če imamo namreč razvit koridor z 20 m premera, mislim, da to lahko trdimo.

Istočasno, ko govorimo o težki konfekciji, moramo govoriti tudi o kovinskih konstrukcijah. Za ta oddelek bi nujno morali uvoziti nekaj opreme, vendar žal trenutno nimamo možnosti. Teh strojev ni dobiti na domačem trgu, prav tako pa tudi ne na vzhodu, marveč samo z uvozom s konvertibilnega tržišča. Biti moramo potrpežljivi. Z nabavo navedene opreme bomo lahko počakali največ leto, dve, dlje ne.

Omenim naj, da je ena naših značilnosti, da imamo razvitih precej proizvodov, vendar pa da sorazmerno počasi in v premajhnem številu realiziramo te naše razvojne zamisli. Zato bo morala biti ena od naših pomembnih nalog v naslednjem obdobju ta, da si bomo morali bolj prizadevati za hitrejšo realizacijo posameznih prototipov.

Se enkrat naj poudarim velik pomen ustreznega dohodkovnega povezovanja s proizvajalci repromaterialov oz. z organizacijami, s katerimi proizvodno sodelujemo. V nasled-

njem srednjeročnem obdobju bomo morali kar najbolj poglobiti naše sodelovanje s temi organizacijami in skleniti z njimi tudi ustrezne samoupravne sporazume, s katerimi bomo naše odnose dolgoročno uredili. Prav povezovanje s temi organizacijami, ki nam dobavljajo naše surovine oz. s katerimi se proizvodno dopolnjujemo, je danes in bo tudi v prihodnje temeljni predpogoj za uspešno delovanje.

Na koncu bi rad poudaril, da kljub številnim nelahkim problemom z zaupanjem zrem v prihodnost, še zlasti ob kolektivu, kot je naš, kolektivu, ki je že v najtežjih trenutkih znal odgovorno prevzeti nase reševanje zahtevnih proizvodnih nalog.

V PRIHODNJEM LETU ŽELIM CELOTNEMU KOLEKTIVU VELIKO USPEHOV, ZDRAVJA IN OSEBNE SREČE.

Iz skupnega zasedanja DS

Na skupnem zasedanju delavskih svetov delovne organizacije, delavskega sveta TOZD Proizvodnja ter delavskega sveta DSSS, so člani navedenih organov obravnavali:

— informacijo o rezultatih poslovanja v obdobju januar—oktober 1980,

— sprejeli oz. potrdili predlog o oblikovanju novih cen naših izdelkov, in sicer z veljavnostjo od 1. 12. 1980 dalje,

— imenovali člane inventurnih komisij,

— obravnavali predlog o sklenitvi samoupravnih sporazumov o združevanju dela in sredstev s Tekstilpromet Zagreb, Dalma Split, PRK Beograd, Rijekatekstil Rijeka, Slavonijatekstil Osijek (predlog ni bil sprejet),

— zavrnil predlog o pristopu k Posebni raziskovalni skupnosti,

— obravnavali zahtevo firme Emnaljunga v zvezi s popusti na kvaliteto izdelkov,

— potrdili stroške za izdelavo skladišča blaga pri jedilnici,

— potrdili informacijo o nastali škodi na reklamnem znaku na hali Tivoli,

— sprejeli oz. potrdili poročilo o izvedeni licitaciji osnovnih sredstev,

— zavrnil predlog za odkup zemljišča od tov. Majhen,

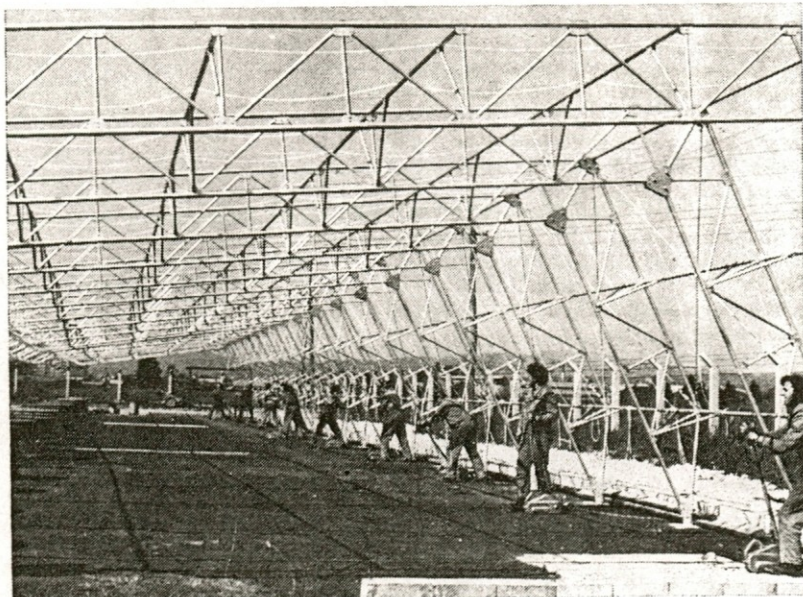
— potrdili predlog o povrnitvi nastale škode tov. Križnarju,

— potrdili predlog razpisne komisije za imenovanje vodje TOZD Proizvodnja, da se razpis ponovi (glede na to, da prijavljeni kandidat ne izpolnjuje razpisnih pogojev),

— zavrnil predlog tov. Jereb Marije in tov. Srša Zofije za obročno odplačevanje kredita ter sprejeli sklep, da sta imenovani dolžni vrniti celotni znesek neodplačanega stanovanjskega kredita,

— otvorili dela in naloge »priprava vzorcev in evidenca« v DSSS.

M. P.

Proizvodnja in kvaliteta

Za obdobje januar—oktober 1980 so bili v TOZD Proizvodnja doseženi

v količinski proizvodnji sledeči rezultati:

OBRAT	e. m.	Plan	Doseženo	Index plan = 100
PREDILNICA	kg	645.400	496.627	77 ^{0/0}
SUKALNICA	kg	355.900	279.518	79 ^{0/0}
TKALNICA	t. m.	3.516.200	2.910.468	83 ^{0/0}
	m ²	5.592.347	4.361.168	78 ^{0/0}
	000 v.	3.978.800	3.590.725	90 ^{0/0}
Rustikal zavese	t. m.	152.800	169.214	111 ^{0/0}
	m ²	448.000	448.250	109 ^{0/0}
OPLEMENITILNICA	t. m.	3.774.600	3.134.377	83 ^{0/0}
Barvanje preje	kg	612.850	462.204	75 ^{0/0}

Razmeroma nizko izpolnjevanje planov v posameznih proizvodnih enotah je bilo doseženo predvsem zaradi pomanjkanja surovin, to je vlakna za predilnico, vseh vrst preje za tkalnico in barv ter kemikalij za oplemenitilnico. Dobave vseh vrst reprodukcijskih materialov pa postajajo vedno bolj problematične.

Tako se nikakor ne moremo izogniti delnim zastojem v proizvodnji. Kajti tudi zaloge reprodukcijskega materiala v naših skladiščih so minimalne in so v primerjavi s stanjem v začetku leta nižje za polovico in več.

Poleg težav v sami nabavi materialov pa postaja problem nabavnih cen tudi vedno bolj pereč. Kajti cene so v takem porastu, da je pri posameznih materialih cena še enkrat višja, kot je bila v začetku leta. S tem pa se že postavlja vprašanje, koliko časa bomo lahko še obdržali naš finančni rezultat pozitiven.

Glede na obstoječo situacijo nabave surovin, barv in kemikalij pa bi se morali močno zamisliti, kako pa

Fani Jašovec pri svojem delu

trgu. Končni problem pa je po tem pri dotoku deviznih sredstev in s tem se nam zmanjšuje možnost uvoza preje, barv, kemikalij in rezervnih delov za naš strojni park. Vsi se moramo zavedati tega, da če ne bomo z izvozom ustvarili potrebnih deviznih sredstev, ne bomo mogli nabavljati niti na domačem trgu, še manj pa iz uvoza, kajti tudi na domačem trgu moramo v določeni višini cene pokrivati z devizami, in to pri vlaknu, preji in kemikalijah.

Vsa navedena problematika nam narekuje, da se nujno pričnemo drugače ponášati oziroma gospodariti. Z vsemi materiali, s katerimi gospodarimo, moramo delati res kot dobri gospodarji. Ne sme nam biti vseeno, v kakšni kvaliteti bodo naši končni izdelki. Da pa bomo to lahko dosegli, pa moramo vsi in to že od skladiščenja naprej, do končne faze izdelka, paziti kako delamo.

Veliko breme je na organizatorjih proizvodnje in vzdrževalcih strojev. Le dobro vzdrževan stroj bo dal dober izdelek ob pogoju, da bo pri stroju dober in vesten delavec.

Veliko je tudi napak, katere so posledica premajhne pazljivosti in vestnosti pri samem delu in to od vzdrževanja strojev, izdelave artiklov in končne obdelave v oplemenitilnici. Velikokrat je slučaj, da nastane slaba kvaliteta zaradi prekomernega prekoračevanja norme. To se dogaja predvsem v oplemenitilnici, in sicer tako, da se določene faze namenoma skrajšajo od predpisanih, ali pa na širinsko-razpenjalnih strojih, kjer se dela z večjo hitrostjo od predpisane. Vse to pa seveda vpliva na kvaliteto izdelka.

(Nadaljevanje na 5. strani)

Kvaliteti moramo posvetiti vso pozornost

s temi materiali in polproizvodi delamo. Ali delamo tako, da dobimo iz naše proizvodnje maksimalno možno količino I. kvalitete naših izdelkov?

Če pogledamo rezultat oktobra, ko je bilo v I. klasi le 83,2^{0/0} naših tkanin, kaj hitro ugotovimo, da temu ni tako. Ali pa pogledjmo popuste na slabo kvaliteto. V 10 mesecih so znašali 11.632.000 din. Tudi to nam pove, da bi morali vprašanju kvalitete posvetiti več pozornosti.

Naslednji težak problem zaradi kvalitete nastaja tudi pri izvozu. Kajti dogaja se, da moramo včasih ponoviti izdelavo količine tako v tkalnici kot v oplemenitilnici. S tem pa zamujamo roke dobav in po nepotrebnem trošimo reprodukcijski material, to je prejo, barve in kemikalije. Ob koncu pa nastane še problem prodaje na domačem trgu, kajti določeni artikli so kreirani samo za izvoz in niso prodajni na našem

Pozdravljamo vas iz Beograda

Uskoro će se navršiti dve i po godine od kako je otvorena prodavnica u Novom Beogradu. Smatramo, da je došlo vreme, kada se naš mali kolektiv, koji broji šest članova, preko našeg lista KONOPLAN, hoće da obrati svim radnicima i rukovodiocima INDUPLATI i zahvali za donošenje odluke o otvaranju jedne takve specializovane prodavnice, a takodje i da ste nama ukazali poverenje, da možemo u njoj da radimo.

Kao što znate, prodavnica je otvorena 1. 7. 1978. Te sunčane subote prvi kupci su prešli prag novo otvo-

(Nadaljevanje s 4. strani)

Tudi v našem notranjem transportu moramo delo opravljati bolj vestno in paziti, da ne nastane škoda na izdelkih, in sicer blago se zamaže ali strga. Na vseeno, kako se naklada, transportira in kam se blago odlaga.

Prepozno je ugotavljati napake pri klasiranju

Vsi organizatorji proizvodnje so dolžni posvetiti več pozornosti kontroli kvalitete v celotnem tehnološkem procesu in seveda tudi takoj ukrepati, da ne pride do nekvalitetne proizvodnje. Prepozno je, da ugotavljamo napake v končni fazi pri klasiranju in adjustiranju, kjer lahko izdelek samo še ovrednotimo z nižjo kvaliteto in nič drugega.

Ob koncu samo še to. Namen tega članka je bil prikazati problematiko v proizvodnji in nakazati naloge, katere moramo boljje opravljati, da bodo napake, katere se dogajajo, maksimalno odpravljene. Vsi vemo to, da je samo I. kvaliteto nemogoče izdelati. Vemo pa verjetno tudi vsi, da lahko dosežemo boljše rezultate, seveda pa le na ta način, da bomo delali vestno, skrbno in se točno ravnali po predpisanih tehnično-tehno-
loških predpisih.

F. J.

rene prodavnice i sa divljenjem i zadovoljstvom su počeli da kupuju naše materiale, koji su im bili ponudjeni u kompletnom asortimanu. Naša prodavnica se nalazi na Novom Beogradu u Bulevar Avnoja 94. Prema lokaciji prodavnice baš ne možemo reći, da je to trgovački centar, pa nas zbog toga naši kupci vrlo teško pronadju. Mi se trudimo, da to nadoknadimo sa dobrom uslugom i dobrim asortimanom. Tačno znamo, da je dobro uslužen kupac naša najbolja reklama, i ako nam se pojedinci više puta vraćaju i možda sa sobom dovedu i svoje prijatelje, onda znamo da smo postigli uspeh. U prvih pola godine poslovanja (tj. drugo polugodište 1978) postigli smo promet ca. 269 milijuna S din. Smatramo, da smo to postigli sa dobrom organizacijom i velikim zalaganjem svakog pojedinca u našoj prodavnici, a takodje i u OOUR-u, te da možemo biti za početak sa takvim prometom zadovoljni. Već u sledećoj, tj. 1979. godini promet se povećava na 963 milijuna s. din, dok za ovu godinu planiramo, da ćemo u odnosu na lansku povećati promet za ca. 20 %. No i pored relativno dobrih rezultata mi ne možemo i nismo zadovoljni, jer smatramo, da se mora

napraviti više. Zbog već pomenutog problema sa lokacijom, mi smo sigurni da se veći promet može ostvariti samo sa većom reklamom, i to prema našem mišljenju, sa reklamom u sredstvima javnog informisanja, kako bi nas kupci lakše mogli pronaći.

Ne bismo želeli, a da ne obavestimo kolektiv INDUPLATI i o teškoćama, sa kojima se součavamo, ali smatramo, da su te minimalne i u našem poslu normalne poteškoće. Najviše problema imamo sa kašnjenjem isporuka pojedinih artikala, kao što je to bio slučaj u ovoj godini sa šatorima i dogradama. Dosta kupaca je zbog toga odustalo od kupovine, jer su već koristili godišnji odmor. Što se tiče samih uslova rada u prodavnici, moramo da kažemo, da su vrlo dobri, te se ne možemo požaliti. Medjusobni odnosi u našem kolektivu su dobri, samo nam treba više kupaca pa onda smo svi zadovoljni i svi se lepše osećamo, ako je promet veći.

Želeli bismo, da imamo toliko posla koliko ima naš veliki kolektiv u prodavnici u Jaršama, kojeg vodi drugarica Malež.

Na kraju pozivamo sve članove kolektiva INDUPLATI, ako jih put slučajno dovede i u Beograd, da nas svakako posete. Bit će nam drago, da jih upoznamo i pozdravimo.

Koristimo ovu priliku, da svim zaposlenim u INDUPLATI čestitamo Novu 1981-u godinu.

Poslovoda
Stankov Ziva

Sneg nam jo je letos pošteno zagodel že kar jeseni, zato so naši plugi v »stalni pripravljenosti«

Delo disciplinske komisije

Na začetku tega članka bi omenil, da sedaj urejamo vprašanje odgovornosti za delovne obveznosti obenem s samim postopkom s posebnimi pravilniki TOZD oz. DSSS, medtem ko druga vprašanja iz delovnih razmerij skoraj v celoti urejamo s pravilniki o delovnih razmerjih TOZD oz. DSSS, ki so nadomestili dosedanje samoupravne sporazume o medsebojnih razmerjih delavcev v združenem delu in o odnosih, počitkih, letnih dopustih in drugih odsotnostih z dela.

Iz tega izhaja, da je pretežna večina kršitev delovnih obveznosti opredeljena predvsem v pravilnikih o obveznostih in odgovornostih delavcev TOZD oz. DSSS.

Ker smo o sestavi in načinu dela skupne disciplinske komisije naše DO že pisali, bi se na tem mestu omejili le na pregled izrečenih disciplinskih ukrepov v prvih desetih mesecih tega leta.

Tako je disciplinska komisija v tem času obravnavala 16 zadev, in sicer za:

TOZD Proizvodnja — 5 zadev,

TOZD Konfekcija — 11 zadev.

V zgoraj navedenem času se je skupna disciplinska komisija odločila za najblažji ukrep — opomin, čeprav je šlo v vseh treh primerih po pravilniku o obveznostih in odgovornostih za hujše kršitve obveznosti (uživanje alkohola med delom).

Isti organ je na osnovi ugotovitev v samem disciplinskem postopku oz. po izvedenih obravnavah prišel do spoznanja, da bo tudi s to najblažjo obliko ukrepa v celoti dosežen namen izrekanja ukrepov.

Nadalje je isti organ v citiranem času izrekel kar šestkrat ukrep — javni opomin, in to za kršitve obveznosti, kot so:

neskrbno ravnanje z družbenimi sredstvi, predčasen odhod z dela brez dovoljenja pooblaščenih delavcev, neredno in nepravčasno prihajanje na delo, neopravičeno izostajanje z dela več kot tri zaporedne delovne dneve in prinašanje alkohola v TOZD in uživanje tega med delom.

Poleg teh ukrepov je bilo izrečenih še sedem ukrepov pogojno prenehanje delovnega razmerja, in sicer štirikrat za najdaljšo možno dobo, tj. za dobo enega leta in dvakrat za dobo šest mesecev, ter enkrat za dobo treh mesecev. Pri tem je disciplinska komisija izrekla enkrat ukrep pogojno prenehanje delovnega razmerja za dobo enega leta delavcu iz TOZD Konfekcija, zaradi večkratne vinjenosti na delu in prinašanja alkohola v prostore TOZD in trikrat delavcem iz TOZD Proizvodnja zaradi neopravičenega izostajanja z dela, po sedem oz. šest in deset zaporednih delovnih dni, ter zaradi nerednega prihajanja na delo in hudega malomarnega ravnanja z zupanim premoženjem.

V obeh primerih pogojnega prenehanja delovnega razmerja za dobo šest mesecev, ki sta bila izrečena delavcem v TOZD Konfekcija, pa je šlo za kršitve, kot so — neredno prihajanje na delo oz. neopravičeno izostajanje z dela štiri dni zaporedoma in zapuščanje delovnega mesta brez dovoljenja pooblaščenega delavca, ter preprirov s predpostavljenimi.

Ukrep pogojno prenehanje delovnega razmerja za tri mesece pa je bil tudi izrečen delavki iz TOZD Konfekcija zaradi ponavljanja kršitve obveznosti nepravčasnega prihajanja na delo, kljub večkratnim opozorilom predpostavljenih in že izrečenih lažjih ukrepov. Tudi v teh primerih se je organ za ugotavljanje odgovornosti in izrekanje disciplinskih ukrepov, odločil za navedene ukrepe pogojnega prenehanja de-

lovnega razmerja glede na ugotovljene okoliščine, da se bodo delavci v bodoče varovali kršitev delovnih obveznosti in da se jim s tem dá še zadnja možnost, da spremenijo svoj odnos do dela.

Na osnovi povedanega lahko ugotovimo, da je število kršitev delovnih obveznosti dokaj veliko in to predvsem hujših kršitev delovnih obveznosti (neopravičeni izostanki z dela, vinjenost na delu...), kar vse zmanjšuje možnosti za doseganje postavljenih ciljev, še zlasti v času stabilizacijskih prizadevanj.

Zato je dolžnost nas vseh, da si prizadevamo za kar najbolj vestno in disciplinirano izvrševanje delovnih nalog oz. dolžnosti in s tem tudi prispevamo k zmanjšanju kršitev delovnih obveznosti.

Vinko Vodnik

Kako pa kaj mladina!

Že dolgo nismo ničesar poročali o delovanju mladine, zato smo dolžni napisati nekaj besed.

Ze spomladi je staremu predsedstvu potekel mandat, zato smo junija na sestanku izbrali širši krog mladincev kot možne kandidate za novo vodstvo. Dne 26. septembra smo na sestanku OO ZSMS predlagali naslednje mladince za določene naloge, zapisnik je objavljen tudi na oglasnih deskah.

Predsednik: PAVLIČ BERNARDA — DSSS;

Tajnik: URBANIJA JELKA — DSSS;

Blagajnik: ŠTEFAN TATJANA — DSSS;

Nadzorni odbor:
CERAR JANEZ — tkalnica;
KUCHAR ZVONE — DSSS;
MARINŠEK VIKTOR — vzdrževanje.

Člani predsedstva:
NAROB LADO — tkalnica,
CERAR JANEZ,
PETERKA BRANE,
TROHA MIRO — predilnica,
PAVASEVIČ JELENA — oplemenitilnica,
PIRC MILICA,
KRAJŠEK IRMA — trgovina (za pohode),
MIKULA ERIKA — pripravljalnica,
PIRS ALOJZ,
MARINŠEK VIKTOR — vzdrževanje (stanov. vprašanje),
ŠOŠTARIČ MAJDA — DSSS (informiranje, dopisovanje),

LAUTAR MARINKA — TOZD Konfekcija Radomlje,
PERGOVNIK ANDREJA,
CUNK SILVA.

Vendar je do nekaterih sprememb že prišlo. (Iz objektivnih razlogov) smo na sestanku predsedstva dne 26. 11. 1980 izbrali novega predsednika Narobe Lada iz tkalnice, predlog pa mora sprejeti še celotna OO ZSMS. Sestanek bo v kratkem. Predsedstvo (to je 5 ali 10 najbolj aktivnih) se sestane pred sestankom OO ZSMS, da ga pripravi. Sestanki predsedstva so običajno kratki. Naša naloga je, da v decembru pripravimo volilno in programsko konferenco.

V oktobru smo planirali delovno akcijo in izlet, pa je oboje padlo v vodo. Delovno akcijo je preprečil dež, za izlet pa je bilo premalo prijavljenih.

Dne 12. novembra 1980 so nas obiskali tudi člani predsedstva iz OK ZSMS Domžale. Zanimalo jih je, kakšne težave imamo, kako sodelujemo s sindikatom in pri obravnavanju gospodarskih vprašanj. Razložili smo jim, da sodelujemo le preko »političnega aktiva« in da imamo probleme z neaktivnostjo, kateri je vzrok predvsem pomanjkanje časa. Kot vem v tem nismo edini ne med mladinskimi organizacijami, kakor tudi ne v širšem smislu med vsemi DPO. Seveda pa to ni tolažba, temveč graja.

Prisotni sta bili poleg članov predsedstva mladinske organizacije tudi tajnica OO ZK Kavčič Mira in tajnica OOS Petaci Lidija.

Bernarda Pavlič

Plastificirane tkanine

Tekstilne tkanine, premazane s plastičnimi masami, imenujemo plastificirane tkanine. Premaz, ki ima najširšo uporabnost, je premaz na bazi polivinil klorida, ki se odlikuje po visoki obstojnosti. Lahko se vari, šiva in lepi z dvokomponentnimi lepili, a nenazadnje je tudi eden najcenejših od vseh ostalih premazov.

PVC premaz na bombažnih in tkaninah iz cel. vlaken je pokazal zadovoljivo trdnost, in to brez posrednega vezivnega sredstva, medtem ko se morajo tkanine iz sintetičnih vlaken (poliester, poliamid itd.) najprej premazati z vezivnim premazom in se šele potem nanese prekrivni PVC premaz z vsemi potrebnimi dodatki, odvisno pač, za kaj bomo material uporabili.

Ce tako plastificirano tkanino želimo uporabiti pri delu na nekem gradbenem objektu, kot npr.: zračne hale, montažne hale — koridorji ipd. — v tem primeru je potrebno uporabiti negorljivo tkanino določene debeline in trdnosti.

Ce hočemo tkanino uporabiti na mestih, kjer lahko pride v stik s pitno vodo ali s prehrabnimi proizvodi, uporabimo treviro največje jakosti, plastificirano z atoksičnimi plastifikati.

Za plastificiranje se lahko uporabljajo tekstilne tkanine iz različnih surovinskih sestavov, največjo uporabnost za te namene pa imajo poliesterne tkanine iz trevire super jakosti, a nekaj manj uporabne so poliamidne tkanine.

Karakteristične lastnosti plastificiranih tkanin iz trevire super jakosti so naslednje:

- visoka odpornost na trganje,
- ne vpijajo vlage,
- so fleksibilne v zelo širokem temperaturnem intervalu,
- obstojne so proti kislinam, svetlobi in atmosferilijam,

- obstojne so na staranje,
- imajo majhno specifično težo,
- zelo so odporne proti trohnenju.

Te karakteristike polietilenske plastificirane tkanine ji omogočajo zares široko uporabnost v skoraj vseh vrstah industrije, v gradbeništvu, poljedelstvu, transportu itd.

Navedli bomo nekaj takih primerov:

Transport:

a) cerade za kamione

zaradi velike dimenzionalne stabilnosti so cerade iz plastificiranih tkanin skoraj popolnoma zamenjale klasične cerade.

Žive barve PVC nanosov in napisi na ceradah se vedno več koristijo tudi v reklamne namene.

b) tekstilni kontejnerji in silosi:

vse vrste zrnatih in praškastih materialov lahko transportiramo v fleksibilnih kontejnerjih iz tega materiala. Tudi manipulacija z njimi je sila enostavna. Poudariti je treba, da se ti kontejnerji uporabljajo največ v kemijski industriji, poljedelstvu, prehrabni industriji, industriji cementa...

Kontejnerji so prilagojeni raznim pogojem natovarjanja in iztovarjanja, prilagojeni so predpisanim standardom, z njimi pa se tudi na optimalni način izkoristi transportni prostor.

Velika uporabnost v sodobnem transportu in manipulaciji blaga omogočajo racionalno delo, in obe-

nem s tem velike prihranke pri denarju.

Kar se tiče prihrankov, moramo posebej poudariti sledeče:

— fleksibilni kontejnerji se izredno hitro amortizirajo, praktično po 6—8-kratni uporabi, njihov rok trajanja pa je najmanj stokratna uporaba,

— kontejnerji so izdelani iz vodonepropustnega materiala, zato odpadejo vsi stroški okrog pokrivanja in odkrivanja kontejnerjev, skladiščenih na odprtih prostorih,

— pri pravilnem manipuliranju s kontejnerji so poškodbe skoraj izključene, pri eventualni poškodbi pa je popravilo zelo enostavno, saj se skoraj ne razlikuje dosti od popravila zračnice pri kolesu,

— zaradi hitrega in enostavnega polnjenja in izpraznjevanja se skrajša čas dela,

— za polnjenje in praznjenje kontejnerja je potreben samo en delavec,

— z uporabo kontejnerjev so stroški vračanja prazne embalaže minimalni, saj prazen kontejner, zvezan v balo, zavzame samo 3% siceršnje prostornine polnega kontejnerja.

Tu moramo opozoriti tudi na majhno težo plastificirane tkanine, iz katere so kontejnerji izdelani.

Da bi sliko o vsem napisanem izpopolnili, navajamo primer neke nemške firme, ki vrši transport na relaciji Frankfurt—Augsburg. Po njihovem navajanju so pri enem transportnem ciklusu in 1.500 kg tovora prihranili 70 DM.

Stroške so primerjali s starim načinom transporta, ko so material prevažali v vrečah in z novim načinom transportiranja — v kontejnerjih, izdelanih iz poliesterne tkanine, premazane s PVC nanosom.

Gradbeništvo, arhitektura

Arhitektura našega časa je s plastificiranimi tkaninami dobila nov gradbeni material, ki ji je pomagal pri njenem burnem razvoju novih oblik in tehničnih možnosti.

a) zračne hale:

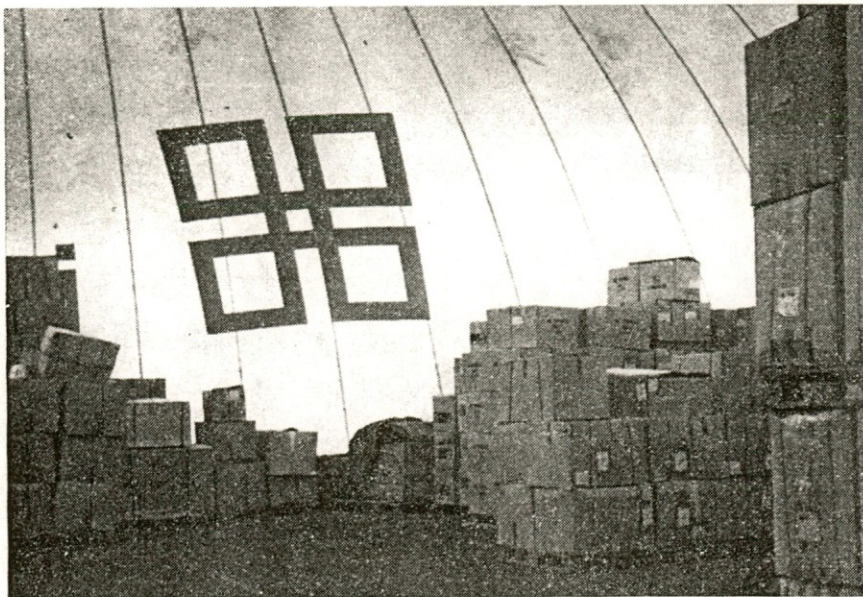
Konstrukcije, katere vzdržuje notranji pritisk, imenujemo zračne hale. Te hale so lahko montirane prostorske zmogljivosti za proizvodnjo in skladiščenje, za sejme, razstave, kot tudi racionalne in večnamenske hale, teniške hale, hale za pokrivanje zimskih bazenov, športne hale itd.

Postavljalo se je vprašanje, ali nadpritisk v notranjosti hale škoduje ali mogoče koristi organizmu?

Ta problem je več strokovnjakov temeljito obdelalo.

Po vsestranskem raziskovanju je bilo ugotovljeno, da ta nadpritisk organizmu nikakor ne škoduje, kar je tudi razumljivo, saj maksimalni notranji pritisk v hali 30 do 35 mmVS

(Nadaljevanje na 8. strani)

Primer skladiščenja v zračni hali

Predilnica

Pomanjkanje vlakna je še vedno ptere. Na vsako pošiljko čakamo že s praznimi stroji. Prispelih surovin sploh ne skladiščimo, ker jih damo takoj na stroje. Proizvodnja se mora prilagajati surovinam, ki prihajajo, tako da imamo stalne zastoje na strojih.

Večkrat se pojavlja tudi negodovanje posameznih delavk zaradi začasnega premeščanja na druga delovna mesta. Seveda bo to trajalo toliko časa, dokler obrat ne bo polno obratoval. No, upam si trditi, da so delovna mesta v predilnici in sukalnici slična in se lahko vsaka prilagodi drugemu delu.

Stanje zaposlenih se nam postopoma znižuje zaradi izstopov in upokojitev, vendar v sedanji situaciji novih delavk ne sprejemamo. Se vedno so problemi z rezervnimi deli iz uvoza.

Tone Ručigaj

Plastificirane tkanine

(Nadaljevanje s 7. strani)

odgovarja razliki pritiska, ki nastane pri spuščanju (z dvigalom) z višine 25 metrov.

Tkanina, iz katere izdelujemo zračne hale, je poliesterna z obojestranskim PVC nanosom. Rok trajanja take zračne hale je od 12—15 let. Tkanina mora biti v vsakem primeru obdelana tudi proti gorenju.

Navajamo nekaj tehničnih podatkov za plastificirane tkanine, iz katerih izdelujejo zračne hale:

teža — $880 \pm 40 \text{ g/m}^2$

jakost traku $5 \times 20 \text{ cm}$

osnova — $460 \pm 30 \text{ kp}$

votek — $410 \pm 30 \text{ kp}$

razteznost pri trganju

osnova — $15 \pm 2 \%$

votek — $20 \pm 2 \%$

nadaljnje trganje

osnova — $100 \pm 10 \text{ kp}$

votek — $75 \pm 10 \text{ kp}$

krčenje

osnova — $0,5 \%$

votek — $0,0 \%$

debelina tkanine — $0,69 \text{ mm}$

Zračne hale imajo lahko napravljene vhode za kamione, viličarje itd.

Za vzdrževanje nadpritiska v hali služi ventilator, ki je postavljen zunaj hale. V primeru izpada električne energije mora imeti na razpolago rezervni ventilator na bencinski motor, ki se v tem primeru avtomatično vključi in prične delovati.

Zračne hale lahko ogrevamo, za kar uporabljamo mestni plin, kurilno olje, zemeljski plin, paro ali toplo vodo.

Hale običajno izdelujemo iz bele tkanine zaradi večje propustnosti svetlobe, ni pa izključena uporaba tkanine v drugih barvah ali kombinacijah barv.

b) montažna hala — koridor:

Koridor je montažna konstrukcija prekrita s plastificirano tkanino, ki nam zaradi svoje lahke in enostavne konstrukcije služi idealno za skladišni prostor. Skelet koridorja je običajno izdelan iz Al-cevi, spojenih med seboj z vijaki, kar omogoča hitro montažo in demontažo.

Prednost te hale pred klasičnimi skladiščnimi halami je predvsem njena cena, kratek čas izdelave in enostavna prestavitev iz enega na drugo mesto.

c) montažni bazeni za kopanje:

Ti bazeni so napravljeni iz aluminijaste konstrukcije in poliesterne plastificirane tkanine. Zelo enostavna, hitra montaža in demontaža kakor tudi majhna prostornina v demontiranem stanju so karakteristike teh bazenov.

Hale običajno izdelujemo iz bele tkanine

Rudarstvo

a) cevi za prezračevanje rudnikov:

Za izdelavo cevi za prezračevanje rudnikov uporabljamo poliamidno tkanino, plastificirano s PVC. Ta material ustreza zahtevam, ki so predpisane za te namene: določena jakost, odpornost na trganje, ustrezna raztegljivost, nepropustnost zraka, minimalni naboj statične elektrike in slaba gorljivost.

Cevi se izdelujejo v premeru od $400\text{--}800 \text{ mm}$.

Iz revije SAVREMENI MATERIALI, iz sestavka, ki ga je pripravil dipl. ing. Pavle Stoimenovski povzela A. L.

SREČANJA Z UPOKOJENCI, ki SO V DRUGEM POLLETJU 1980 ODŠLI V POKOJ, SE BODO UDELEŽILI:

1. MIHELČIČ MAKSA, predilnica
2. OREŠNIK KRISTINA, DSSS,
3. OBREZA ANGELA, predilnica
4. SMREKAR JUSTINA, oplemenitilnica,
5. ULČAR MARIJA, oplemenitilnica,
6. STARIN VIDA, pripravljalnica,
7. LAMBERŠEK DANA, tkalnica
8. BRAUHAR ANTONIJA, tkalnica,
9. ŽAGAR OLGA, oplemenitilnica,
10. BERNJOT ANGELCA, pripravljalnica,
11. PODGORŠEK CILKA, konfekcija,
12. DEŽELA ANA, konfekcija,
13. KONCILJA AMALIJA, sukalnica,
14. KASTELIC IVANKA, pripravljalka,
15. ZORMAN IVANKA, DSSS,
16. ERŽEN HELENA, predilnica,
17. JAZBEC ROZA, oplemenitilnica.

Včasih ne najdem
ne cilja,
ne poti.

Slepo tavam skozi mesto,
mimo žalosti in veselja,
mimo ljudi.

Vse mi je tuje,
oblečem kavbojke
vržem lase čez obraz
in grem mimo ljudi in dolžnosti.

Potem srečam trudne oči starca
in me je sram.

Sram svoje naveličanosti,
moje brezzvoljnosti,
moje neizkoriščene mladosti.

Treba je vendar delati,
čutiti,
želeti,
priti do konca svojih hotenj!

Saj vem!
Vse vem!
Le včasih
po nepotrebnem
zapravim kak
nepopravljiv dan
svoje mladosti.

nekdanja sodelavka Mira

O obveščanju v združenem delu

Med nalogami Zveze sindikatov Slovenije v razvoju samoupravnih družbenih odnosov in političnega sistema socialističnega samoupravljanja, so tudi naloge na področju obveščanja. Naj izdvojimo le nekatere:

— »sindikati, zlasti pa osnovne organizacije zveze sindikatov, se morajo zavzemati, da bo zagotovljeno celovito, pravočasno in organizirano samoupravno obveščanje delavcev v združenem delu ter ustrezna ureditev tega področja v samoupravnih splošnih aktih«,

— »v organizacijah združenega dela si bomo še naprej prizadevali za posodabljanje in demokratičnost vseh načinov medsebojnega obveščanja«,

— »skrbeli bomo, da bodo predlogi in odločitve pripravljeni tako kvalitativno, strokovno in razumljivo, da bo omogočeno vsakemu delavcu smotno odločati«,

— »zavzemali se bomo, da bo v sredstvih množičnega obveščanja prišel do veljave vpliv delovnih ljudi in občanov na njihovo vsebino, da bo v njih vedno prisoten delavec-samoupravljalac, njegovo delo in rezultati dela ter da bodo sredstva množičnega obveščanja omogočala delovnim ljudem in občanom vpogled v družbene procese«.

1. Zveza sindikatov Slovenije po dogovoru z drugimi družbenopolitičnimi organizacijami prevzame družbenopolitično odgovornost za obveščanje v združenem delu.

Organizacije združenega dela morajo zgraditi celovit sistem obveščanja, ki zajema vse vire, nosilce ter sredstva za obveščanje in je normativno opredeljen z vsemi odgovor-

nostmi. Za vzpostavitev tega sistema in za njegovo delovanje so politično odgovorne osnovne organizacije zveze sindikatov in druge družbenopolitične organizacije v združenem delu.

2. Odprt sistem komuniciranja v organizaciji združenega dela je temelj za demokratično in odgovorno samoupravljanje delavcev.

3. Zveza sindikatov se zavzema za to, da ima sleherni delavec zagotovljene minimalne informacije, ki so mu potrebne za samoupravljanje, kot jih opredeljujejo Temeljne informacije za delavce.

Temeljne informacije za delavce morajo postati tista vsebina, ki jo zagotovimo delavcem v vseh delovnih okoljih. Pri tem ne bi smeli ostro ločiti poslovnih funkcij od samoupravnih.

4. Ustavno pravico in dolžnost delavcev, da so obveščeni in da obveščajo, torej celovito obvladovanje sistema obveščanja v združenem delu, naj zagotavljajo posebni odbori za obveščanje, praviloma na ravni delovne organizacije. Predlaga naj jih sindikalna organizacija oziroma konferenca in naj bodo neposredno izvoljeni. Sestavljeni naj bodo iz delegatov samoupravnih organov, družbenopolitičnih organizacij in uredništev, skrbijo pa za podružbljeno in celovito (redno, pravočasno, resnično, popolno ter po vsebini in obliki delavcem dostopno) obveščanje v svoji organizaciji združenega dela. Delegati odbora za obveščanje ne morejo biti poslovodni delavci ali drugi delavci s posebnimi pooblastili.

5. Utrditi in ohraniti moramo vse pozitivne dosežke iz akcije »Tisoč delavcev-sodelavcev« v združenem delu, kot so: načrtna dejavnost družbenopolitičnih organizacij in zveze sindikatov posebej na področju obveščanja, spremljanje, ocenjevanje in načrtovanje področja obveščanja, dopisniška mreža, delovanje odborov za obveščanje in komisij občinskih svetov ZSS za obveščanje, okrepljena povezava z »Delavsko enotnostjo« itd. Posebno pozornost pa moramo nameniti tistim organizacijam združenega dela (in občinam), ki se iz bodisi objektivnih ali subjektivnih težav niso uspešno vključile v uredničenje nalog iz akcije »Tisoč delavcev-sodelavcev«. Sindikat mora pokazati polno zavzetost za odpravljanje omenjenih težav.

6. Vse akcije Zveze sindikatov Slovenije, predvsem pa tiste, ki zahtevajo javne razprave, so hkrati akcije za dobro obveščenost delavcev. Zavest o tem moramo razviti pri vseh delavcih in še posebno pri naših družbenopolitčnih delavcih na vseh ravneh, od osnovne organizacije do republiškega sveta; pa tudi v zvezi komunistov, socialistični zvezi delovnega ljudstva in zvezi socialistične mladine.

(Nadaljevanje na 10. strani)

Tudi skromna darila osrečujejo

Pred nami so novoletni prazniki in z njimi čas brezglavega tekanja po trgovinah, iskanja in nakupovanja daril, s katerimi želimo razveseliti tiste, ki jih imamo radi. Kaj kupiti? Večen problem, ki ob ne preveč polni denarnici postane še hujši. Sicer pa, ste kdaj pomislili, da lahko z dragim darilom obdarovanca spravite v zadrego in da pravzaprav tudi skromna darila osrečijo, če jih znamo pokloniti na pravi način. Se bolj dragocena pa so taka, ki jih vsaj delno napravimo sami.

Če radi vezete, lahko iz naše tkanine izdelate prt z novoletnim motivom. Prepričani ste lahko, da ga bo vesela vsaka gospodinja, saj k prazničnemu vzdušju sodi tudi lepo urejena miza.

Če nimate dovolj časa ali potrpljenja, izvezite manjši prtiček in ga priložite k svečniku in sveči. V Medialki v Ljubljani sem videla prav lične majhne svečnike in tudi izbiru sveč je zelo velika.

Iz vezene tkanine je mogoče izdelati tudi lepe dekorativne blazine, ki jih napolnite z razrezano peno.

Pravite, da ne znate vezti? Mogoče pa radi šivate? V knjigarnah Mladinske knjige in v Maximarketu v Ljubljani lahko za malo denarja kupite krpice blaga in iz njih sešijete zelo lične blazine.

V množici trgovin z blagom boste prav gotovo našli ne predrago tkanino, iz katere z malo dela sešijete predpasnik in rokavico.

Poznate makramé? To je stara umetnost vozanja, pri kateri je zelo veliko možnosti za razvijanje lastnih zamisli. O osnovah vozanja so pisale tudi naše revije Naš dom, Sam, Jana in Svijet. Poskusite tudi vi iz-

delati pas in z njim razveselite prijateljico ali hčerko. Ali pa z malo domišljije zvozlajte okras, ki bo dopolnil še prazno stenc v stanovanju vašega prijatelja.

Pravite, da tudi lestenca še nima. Pa mu ga izdelajte vi. Zares ni težko, le malo spretnosti potrebujete. Napihnite žogo, s katero so se otroci poleti igrali na morju in v različnih smereh navijte nanjo prejo, ki ste jo kupili v naši trgovini. Nato žogo namočite v lepilo za tapete. Lepilo naj bo malo bolj gosto in enakomerno nanešeno po preji. Po nekaj dneh, ko se vse skupaj posuši, spustite žogo in jo potegnite iz krogle, nastale iz zlepljene preje. Kabel in grlo z žarnico kupite v trgovini z elektromaterialom.

Imate doma kakšno steklenico neobičajne oblike? Pobarvajte jo in dobili boste prav zanimivo vazo. Tudi tu imate možnost, da izkoristite svojo domišljijo z ustvarjanjem raznih vzorcev v različnih barvnih kombinacijah. Barve, ki jih potrebujete pri tem delu, lahko kupite v knjigarnah. Najboljše so seveda barve za steklo, toda verjeli ali ne, celo z minijem pobarvana steklenica je prav lična.

Tako, tole je le nekaj namigov o tem, kako lahko prijetno presenetite svoje najbližje. Možnosti je seveda še ogromno in mogoče ste tudi sami polni idej. Če ne, lahko pokukate tudi v revije, v katerih boste v tem mesecu prav gotovo našli veliko različnih domislic.

In ko boste darilo poklonili, ne pozabite na prijazno besedo in nasme. Včasih je to vredno še več kot darilo samo.

Kurzweil Breda

zanimivosti od tu in tam

Triindvajseti koren iz 201-mestnega števila:

Elektronski računalnik je rabil 60 sekund, 37-letna Indijka Shakuntala Devi pa natančno 50 sekund za izračun 23. korena 201-mestnega števila.

Indijka je komaj kaj šolana, vendar se je že kot otrok raje igrala z računi in številkami, kot z igračami.

Slovita Guinnessova knjiga rekordov sicer pripominja, da so goljufije pri »računanju« visokih korenov iz večmestnih števil precej pogoste — kajti osebe z izrednim spominom se pač naučijo logaritmične tabele in zatem iz zapletenega računa napravijo preprosto deljenje.

Shakuntala Devi pa se samo smehljaja.

O obveščanju v združenem delu

(Nadaljevanje z 9. strani)

7. Zveza sindikatov Slovenije mora nameniti posebno pozornost obveščanju delavcev v manjših (pogosto dislociranih) kolektivih in povsod tam, kjer so pravice delavcev do obveščenosti okrnjene ali zanemarljive.

ki bistveno vplivajo na uspešnost organizacije obveščanja. Za to se morajo angažirati predvsem družbenopolitični delavci.

11. Zveza sindikatov se zavzeto vključuje v uresničevanje kadrovske politike na področju obveščanja v združenem delu. Ob tem se zavzema

Na skupnem zasedanju DS

8. Odbori (komisije, sveti) občinskih svetov zveze sindikatov za obveščanje so odgovorni za stanje obveščenosti delavcev na svojem območju.

9. Zveza sindikatov je skozi odbore za obveščanje v organizacijah združenega dela odgovorna tudi za normativno urejenost področja obveščanja, za zagotavljanje ustreznega statusa organizatorjev obveščanja v združenem delu, za vključevanje področja obveščanja v razvojne dokumente in za uveljavljanje elementov svobodne menjave dela, dohodkovnih odnosov, racionalnosti in učinkovitosti področja obveščanja.

10. Zveza sindikatov podpira in spodbuja izobraževanje delavcev-samoupravljalcev za pridobivanje potrebnega znanja s področja obveščanja, ker je to eden od dejavnikov,

za uveljavljanje načela, da mora imeti organizator obveščanja praviloma vsaj višješolsko izobrazbo, nikakor pa ne more opravljati teh del in nalog nekdo, ki nima niti popolne srednješolske izobrazbe.

12. Za uresničevanje omenjenih nalog so zadolženi organi Zveze sindikatov Slovenije od osnovne organizacije in njihovih konferenc do občinskih, mestnih, medobčinskih svetov do republiškega sveta. Slednji lahko za spremljanje in izvajanje nalog še posebej zadolžuje odbor za obveščanje in politično propagando.

Povzetek predloga akcijskega dogovora za agitacijo in propagando »Idejnopolitična izhodišča samoupravnega preobrazbe javnega informiranja«.

Največji izdatki zavarovalnic v letu 1979

Najgloblje je lani posegel v blagajne zavarovalnic in pozavarovalnic orkan »Frederick«, ki je terjal okrog 700 milijonov dolarjev odškodnine.

Na drugem mestu je proslula nesreča v jedrski elektrarni na Otoku treh milj (Three Miles Island) pri Harrisburgu v ZDA, za katero so zavarovalnice odštele blizu 300 milijonov, tretja pa je katastrofa letala DC-10 na letališču O'Hare pri Chicagu, ki je terjala 275 žrtev, zavarovalnice pa so plačale okrog 120 milijonov dolarjev odškodnin.

Za 130.000 milijard zdravil:

Bell Lawrie McGregor and Co. je objavila sklepe obsežne raziskave o svetovni porabi zdravil v enem letu.

Številka je osupljiva — ljudje namreč potrošijo za zdravila v enem letu 48.600 milijonov dolarjev, torej blizu 130 milijard dolarjev.

Tri četrtine svetovne porabe zdravil odpade na 10 dežel, med katerimi so prve ZDA (letna rast porabe 13% od 1968. do 1978. leta), druga pa je Japonska. Med vsemi zdravili so s 23% na prvem mestu antibiotiki, na drugem mestu zdravila za srce in ožilje (14%), sledijo pa s 7% vitamini in s 6% analgetiki.

Smo ob tej poplavi zdravil bolj zdravi?

ZAHVALA

Ob boleči izgubi mojega dragega očeta

BENDA FRANCA

se iskreno zahvaljujem sodelavkam in sodelavcem iz obrata kovinskih konstrukcij za darovano cvetje in denarno pomoč.

Zalujoči sin Franci

ZAHVALA

Ob boleči izgubi moje drage mame

TEREZIJE ZORMAN

se iskreno zahvaljujem sodelavkam in sodelavcem iz restavracije za darovano cvetje in spremstvo na njeni zadnji poti.

**Zalujoča hči
Minka Vršnik**

ZAHVALA

Ob nepričakovani in prerani izgubi najinega sina

JURRACIJ JURETA

se iskreno zahvaljujem vsem sodelavkam in sodelavcem za cvetje in denarno pomoč ter spremstvo na njegovi zadnji poti.

Zalujoča: Francka, Tone

Rekreacija ali ne, to ni vprašanje

Bili so časi, ko ni v nobenem domu osvetljeval sten sob sij televizijskega ekrana, ko so se prijatelji pogosto srečavali na različne načine med seboj. Čas je tekel počasneje in vedno se je našel tudi trenutek za aktiven oddih, ki se mu je reklo telovadba, žogobrc, streljanje ali bali-nanje. Veliko sproščenega smeja in veliko nagajivih trenutkov je bilo doživeti. In tu smo se ustavili. Že napisane misli so le sad poslušanja pripovedi bolj izkušenih. Prega-ja nas hrup, težijo problemi, časovni mlin neusmiljeno šteje naša leta. Vse bolj nam je edina zabava po možno-sti barvni ekran in morda občasno obisk kakšnega lokala z ravno pravi-mi mizami in stoli in v najbolj ideal-ni višini postavljenim šankom, da se človek ne utruji preveč, ko dviguje zdravico in oplemenjuje svoj dih s cigaretnim dimom.

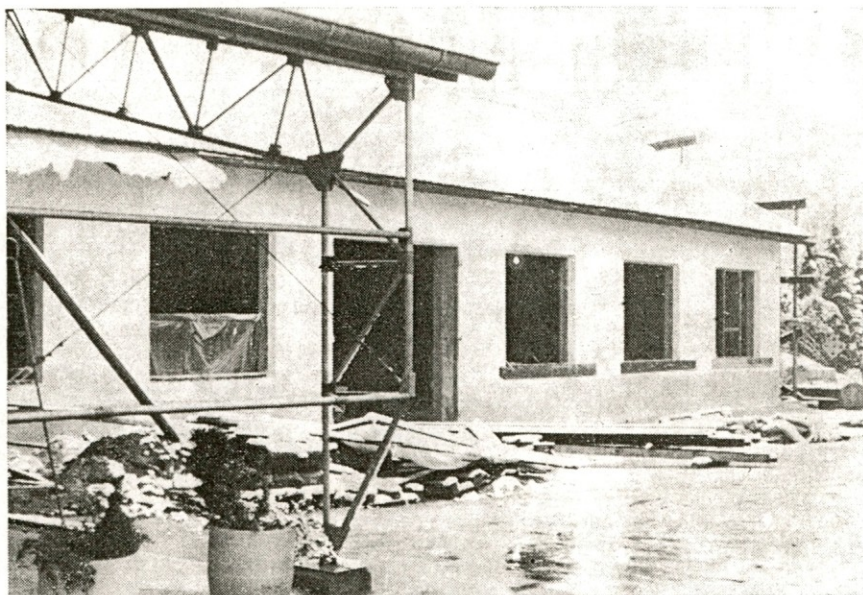
Le nekaj korakov od tovarniške ograje je zgrajenih nekaj objektov, ki, kolikor sem seznanjen, niso živ-ljenjsko nevarni, če jih človek smo-trno uporablja. Idealni pogoji za razmah rekreacije vseh nas delavcev Induplati so nam dani, le odločiti se moramo za to. Omenjene objekte že koristijo člani TVD Partizan Jarše in nekateri kolektivi, ki so uspeli malo predramiti svoje sodelavce in jih prepričati, da je ukvarjanje z re-kreacijsko dejavnostjo v veliko ko-rist vsakemu posamezniku in kolek-tivu kot celoti. Pri telovadnem dru-štvu Partizan aktivno delujejo na-miznoteniška, kegljaška in telovadna sekcija. V namiznoteniški in telovad-ni sekciji so večinoma mlajši člani ali cicibani, v kegljaški sekciji pa so-lidne rezultate dosegajo starejši čla-ni. Veliko načrtov smo imeli s pred-videno rekreacijsko skupino članov delovnega kolektiva Induplati, toda vsi naši poizkusi, da bi pritegnili v naše vrste tudi kakšne člane, niso uspeli.

Nismo še odvrgli puške v koruzo in še vedno upamo, da nam bo uspe-lo. Nerazumljivo je, da v tisoččlan-skem kolektivu ni zainteresiranih delavcev za rekreacijo in da skoraj vsi poznajo le pot v tovarno, delo v njej in delo doma. Mnenja sem, da nismo dosegli tolikšne stopnje lastne obremenjenosti, da si ne bi mogli privoščiti vsaj enkrat na teden dru-gačnega razgibanja.

Upam, da vas nekoliko »karajoče« pisanje ne bo razjezilo, ampak vam pomagalo pri odločitvi za rekreacijo v našem društvu. Mi vas bomo ve-seli.

Vinko Kurzweil

Pi S.: Vsi zainteresirani se prija-vite pri Vesni. Rezervirani termin za rekreacijo v naši dvorani je četr-tek ob 18.30.

Novo skladišče, v katerem bodo tkanine za konfekcijo, bo kmalu končano.

INDUPLATI JARŠE
TOZD RESTAVRACIJA IN POČITNIŠKI DOMOVI

PRIREDI
V DVORANI INDUPLATI — JARŠE

Silvestrovanje

ZABAVAL VAS BO KVINTET BRATOV POLJANŠEK
S PEVKO

IZBIRALI BOSTE LAHKO:

MENU I:

Obložen jajček
+
Kmečka pojedina
(svinjska pečenka
pečenica
prekajen šink
kislo zelje ali repca
kruhov cmok-
+
Krof
+
Kava s smetano

MENU II:

Rostbif z vinigredsko omako
+
Mešana mesna plošča
(svinjska pečenka
pariški zrezek
ocvrt piščanec)
Pečen krompir
Mešana solata
+
Krof
+
Kava s smetano

V jutranjih urah vam bomo postregli s kislo juho!

Z REZERVACIJO STE PLAČALI MENU, APERITIV IN POL
LITRA VINA.

CENA REZERVACIJE S SILVESTROVO VEČERJO IN OME-
NJENO PIJACO JE DIN 550.—

REZERVACIJE S PLAČILOM SPREJEMAMO V PISARNI RE-
STAVRACIJE VSAK DAN (razen ob nedeljah) DO 14. URE. OD
14. DO 20. URE LAHKO REZERVIRATE IN VPLAČATE V TO-
CILNICI RESTAVRACIJE.

SE PRIPOROČAMO!

obvestila iz kadrovske službe

TOZD PROIZVODNJA

Vstopi:

1. Avbelj Franc, notr. tran. v tkalnici, vstopil 17. 11. 1980.

Izstopi:

1. Jazbec Rozalija, adjustiranje tkanin, inval. upok. 26. 11. 1980.

TOZD KONFEKCIJA

Vstopi:

1. Brtoncelj Matija, not. tran. težka konf., vstopil 3. 11. 1980,

2. Homar Janez, ključavničar v kov. konstr., vstopil 3. 11. 1980,
3. Rojc Marija, del. v konfekciji, vstopila 3. 11. 1980.

Izstopi:

1. Podgoršek Cilka, del. v konfekciji, upokojena 15. 11. 1980,

2. Dežela Dana, šivilja, upokojena 30. 11. 1980.

TOZD MALOPRODAJA

Ni bilo sprememb.

TOZD RESTAVRACIJA IN POČITNIŠKI DOMOVI

Ni bilo sprememb.

DELOVNA SKUPNOST SKUPNIH SLUŽB

Vstop:

1. Metelko Nevenka, čistilka uprav. prostorov, vstopila 24. 11. 1980.

Izstop:

1. Jelka Urbanija, tekst. tehnik, premeščena v TOZD Proizvodnjo.

POROČILI SO SE:

Korunič Bernarda, predilnica, poročena **KOHEK**

Borštnar Frančiška, obrat Mokronog, poročena **BORŠTNAR**

Smrkolj Majda, predilnica, poročena **MAJDIČ**.

POROČILO O GIBANJU OD OKTOBER 1980

Vrednost točke za mesec oktober se je zvišala in znaša 0,07 din.

Povprečni izplačani osebni dohodki so se gibal sledeče:

TOZD Proizvodnja	din 7.428.—
TOZD Maloprodaja	din 10.830.—
TOZD Restavr. in počitniški domovi	din 8.946.—

TOZD Konfekcija din 7.183.—
Delovna skupnost

skupnih služb din 11.502.—

Pregled osebnih dohodkov za mesec oktober za delo v polnem delovnem času, ob normalnih delovnih pogojih in polni oceni zahtevnosti del oz. nalog:

Razred	TOZD Proizv.	TOZD Malopr.	TOZD Restav.	TOZD Konf.	DSSS
4500—5000	1			10	
5000—5500	17			17	
5500—6000	40			35	2
6000—6500	84			43	7
6500—7000	90		2	49	4
7000—7500	92		3	39	3
7500—8000	62		1	18	7
8000—9000	56	1	8	28	20
9000—10000	39	14	3	7	15
nad 10000	28	7	3	16	91
Skupaj	509	22	20	262	139
Najnižji OD	4930	8996	6825	4727	5503
Najvišji OD	20810	17843	16907	26005	23667
Povprečni OD	7428	10830	3945	7133	11502

Bolniški izostanki v mesecu oktobru 1980

TOZD	Štev. zaposl.	Izost. radi boleznih v ‰	Izost. radi nesreč v ‰	Izost. radi nege dr. čl. v ‰	Izost. radi spremstva v ‰	Noseč. in porod. v ‰	Podalj. por. dop. v ‰	Skupaj	Izpadle ure
Proizv. izd. iz sint. vlaken	531	6,18	0,61	0,69	0,05	0,68	1,30	9,51	9.693
Industrijska prodaj.	23	4,67		0,48		4,35	3,22	12,72	559
Restav. in poč. domovi	21	2,82		3,00	0,16	—	—	6,00	238
Konfekcija	283	7,52	0,56	1,13	0,34	1,10	2,21	12,86	6.986
Delovna skupnost skupnih služb	142	3,37	0,56	0,59	0,12	1,26	1,56	7,46	2.032

Povprečni bolniški izostanki za celotno podjetje: zaposlenih 1.000 delavcev in 2 vavjenca.

Izostanki radi boleznih	7,04 ‰
Izostanki radi nesreč	0,56 ‰
Izost. radi noseč. in por.	0,95 ‰
Izost. radi podalj. por. dop.	1,61 ‰
Skupaj:	10,16 ‰

ZAHVALA

Ob prerani izgubi naše drage mame, se iskreno zahvaljujem sodelavkam in sodelavcem iz pripravljalnice za podarjeno denarno pomoč ter izrečeno sožalje.

**Zalujoča hčerka
Vinka Savič**

ZAHVALA

Ob boleči izgubi mojega dragega očeta
ALOJZA PETERLINA
se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem za izrečeno sožalje, denarno pomoč in spremstvo na njegovi zadnji poti.

**Zalujoči sin
Lojze Peterlin**

ZAHVALA

Ob boleči izgubi mojega dragega očeta
BOŽIČ ANTONA
se iskreno zahvaljujem sodelavkam in sodelavcem iz konfekcije Radomlje za poklonjeno cvetje in za denarno pomoč.

**Zalujoča hčerka
Flis Marija**

Izdaja v 14000 izvodih DO INDUPLATI Jarše n. sol. sub. o. Uredniški odbor: Hilda FRELIH, Gordana GARDAŠE-VIČ, Ana LAJEVEC (urednik), Otmar LIPOVSEK, Janez KOSMAC, Cilka MRDJENOVIC, Ingo PAŠ, Alojz PUSLAR, Matjaž PAVLIN, Janko UKMAR, Majda VRHOVNIK. Natisnila tiskarna Učnih delavnic v Ljubljani. Konoplan je oproščen plačila prometnega davka z odločbo Sekretariata za informacije SRS (421-I/72 od 8. aprila 1974).